

Koncept behandlingsdelen 2004

Skole- og Familiehuset, Klintholmvej, Tjæreborg

Indledning

Skole- og Familiehuset Klintholmvej i Tjæreborg ”**Heldagstilbud**” som skal danne ramme for undervisning og behandling af 8 børn i den skolesøgende alder og deres forældre (familier). For den skolemæssige del henvises til selvstændigt koncept/overenskomst, som er vedlagt. Koblingen af undervisningsdelen og behandlingsdelen skal ses som et ”**Heldagstilbud**” med integreret familiebehandling. Huset skal matche familiernes behov og fungere som forebyggende enhed. Konceptet bygger på Ungdommens Vels værdigrundlag og Lov om Social Service.

Idegrundlag

Huset danner rammen for omsorg, støtte og behandling og skole til børnene, således at de kommer ind i en god udvikling. Huset skal endvidere medvirke til en udviklingsproces så forældrene får udviklet deres kompetence og ansvar som forældre, således at samspillet i familien tilgodeser børnenes behov.

Husets værdigrundlag skal kombineret med faglig viden og metoder, være det kvalitative grundlag for at tilgodese hvert enkelt barns og dets families grundlæggende behov. Børnenes udvikling af identitet og opbygning /styrkelse af selvværdet er grundlæggende for at de kan tilegne sig kundskaber og indgå i sociale relationer. Samtidig skal der arbejdes med at forældrene udvikles til at kunne opfylde deres børns behov, og blive de nære betydningsfyldte voksne i børnenes liv.

Værdigrundlag

Skole- og Familiehusets værdigrundlag er:

Familien er som enhed et vigtigt fundament for at børnene kan udvikle identitet med selvværd og selvtillid.

Det enkelte barn er et unikt individ, som har krav på at få netop den tilknytning, opmærksomhed, kærlighed, opdragelse, kontinuitet og stabilitet, der er afgørende for personlig udfoldelse, udvikling og sundhed.

Formål

Formålet med Skole- og Familiehuset er at styrke det enkelte barn, forældre – barn relationen og forældrene så de kan blive selvhjulpne og få opbygget livskvalitet
Således vil der med udgangspunkt i familiens livserfaringer og ressourcer blive arbejdet med:

- at styrke det enkelte barns selvværd og selvtillid
- at styrke barnets læring skolemæssigt
- at udvikle barnets sociale kompetencer
- at skabe udvikling i barn – forældre samspillet
- at motivere og støtte forældrenes værdier og personlige udvikling
- at kvalificere forældrenes kompetencer og handlemuligheder overfor barnet
- at styrke forældrenes ansvar overfor barnet
- at arbejde med forældrenes kompetence til at samarbejde med barnets omgivelser, fx sundhedsplejerske, skole daginstitution, sagsbehandler m.v.

Målgruppe

Målgruppen er børn i den skolepligtige alder, (fra 6 år dog max 11 år ved henvisningen), deres forældre samt eventuelle søskende primært under skolealderen.

Målgruppens børn har brug for ekstra støtte til at udvikle sig følelsesmæssigt og socialt, da deres grundlæggende behov ikke er tilgodeset, hvilket kan have udløst et eller flere af følgende problemer:

- kaotisk og diffus selvopfattelse
- manglende koncentration
- store indlæringsvanskeligheder
- vanskeligheder med sociale relationer, såvel til andre børn som voksne
- mangelfulde livskompetencer
- har udviklet uhensigtsmæssig adfærd.

Og deres forældre, som er eller kan motiveres til at arbejde med nye handlemuligheder i forælderollen. Forældrenes ressourcer og villighed til ændring er centralt, for at ændre samspillet i familien især når det henses til at forældrene ofte:

- selv har oplevet omsorgssvigt i en eller anden grad, hvorfor det kan være svært at give hensigtsmæssig omsorg til og indlevelse i barnet/børnene
- har lavt selvværd og manglende selvtillid og derfor er usikre og tvivlende på at være aktive i forhold til barnet

Metoder

Skole- og Familiehusets arbejdsgrundlag bygger på motivations- ressource- og relationstænkningen, som handler om en grundlæggende forståelse af relationernes og samspillet betydning for den enkeltes udvikling. Relationspædagogikken bygger på systemisk grundlag og psykodynamisk udviklingsforståelse, hvor især tilknytningsteorien spiller en væsentlig rolle for personlighedsdannelsen. Relationspædagogikken handler således om, at barnet indgår i et relationelt system og om forståelsen af relationens, værdierne og rammernes betydning for personlighedsudviklingen

Der vil være 3 centrale kerneområder der arbejdes med.

• barnet:

- o skoletilbud, der tilrettelægges individuelt ud fra barnets skolemæssige vanskeligheder og faglige niveau, jvf. konceptet for skolen
- o arbejdet med barnets følelsesmæssige og sociale kompetencer og relationer til andre børn, såvel i skoledelen som i behandlingsdelen
- o viser barnet signaler på begyndende fejludvikling, vil medarbejderne intervenere i forhold til barnet ud fra signalerne, dette kan fx vær:
  - kontakt
  - omsorg
  - pleje

Dette kombineres med at være model for forældrene og i fælles oplevelser og situationer der tydeliggør og påvirker relationen, såvel når der er succeser, som når det handler om erkendelser af problemområder

• forældre – barn relationen:

- o tilknytning, kærlighed, opmærksomhed, omsorg, stabilitet og kontinuitet
- o daglig rytme
- o legens betydning
- o kost, fysisk pleje m.v.
- o samarbejde med barnets verden

Relationsarbejdet vil have en central rolle og placering som vil være integreret i

- o helt almindelige daglige gøremål,
- o den daglige omgang med sit barn,
- o lege m.v. der stimulerer barnets udvikling på alle områder.

• forældrenes egenudvikling:

- o selvværd, som forudsætning for at de kan modtage, få nye erfaringer så de derigennem får selvtillid
- o livsværdier, hvad har betydning for dem (den enkelte) hvordan realiserer de dette
- o daglig rytme og struktur som understøtter deres egne værdier og deres børns udvikling
- o lyst til og betydning af at samarbejde fx med lærer, pædagog, sagsbehandler m.v.

Arbejdet med forældrenes egenudvikling vil forgå i

- det daglige samspil,
- familiesamtaler, hvor forældrene får støtte og hjælp til at formulere/konkretisere ressourcer, problemer og nye handlemuligheder
- samtalegrupper hvor flere forældre deltager, hvor formålet er at drage nytte af andres erfaringer, opdyrkning af eget netværk m.v.
- tematiseret undervisning, a 'hoc, i relevante emner, såvel voksenrelateret som i forhold til børn

Det er væsentligt, for at forældrene kan arbejde med tilknytningen til deres barn, at de bliver mødt og forstået og at de oplever en ægte interesse og omsorg. Hver familie får derfor tilknyttet en primær medarbejder, som med udgangspunkt i den enkelte families problemer og behov, i samarbejde med forældrene tilrettelægger samvær og aktiviteter der bedst understøtter behovet.

Søskende kan/skal inddrages i arbejdet, da samspillet i hele familien er en forudsætning for at det enkelte barns behov tilgodeses og hele familien opnår en positiv udvikling. Deltagelse af søskende tilrettelægges således at de bevarer tilknytningen til den daginstitution og/eller skole de går i.

Kulturen er et væsentligt element i behandlingen. Således vil dagbehandlingens fysiske rammer blive indrettet som et almindeligt hjem, der signalerer varme, åbenhed, ro og forudsigelighed og hvor daglig rytme og traditioner er centrale elementer.

Samarbejdet med familiens naturlige samarbejdspartnere (tværfagligt) vil ligeledes blive en del af hverdagen. Tilknytningen og samarbejdet med fx den enkeltes lærer i folkeskolen skal bevares og styrkes med henblik på tilbagevenden til oprindelig skole.

Som en integreret del i behandlingen afholdes evalueringsmøder, hvor familiens professionelle samarbejdspartnere såvel nuværende som eventuelt kommende deltager. På disse møder (hver 4 måned) evalueres der på hvad der er opnået af resultater, samt hvilke områder der er brug for at arbejde yderligere med og hvem der bidrager med hvad. Referat af evalueringsmøder udarbejdes til alle deltagere. Til hvert andet evalueringsmøde udarbejdes evalueringskrivelse hvor forældre og barn er aktivt inddraget.

Henvisning/visitation

PPR træffer beslutning om at et barn kan visiteres til dagbehandling og skolegang på Skole- og Familiehuset. (forkortet SFH).

Forud for beslutning om visitation indhenter PPR viden om barnet og dets familiemæssige situation ved at kommunikere med barnets forældre om tilbuddet på SFH, herunder forældrenes medinddragelse

Forældrene giver skriftligt og/eller mundtligt tilsagn om at PPR i den konkrete sag må udveksle oplysninger med

- Familiecentrets rådgiver
- Med barnets professionelle netværk i skole og daginstitution
- Eventuelt med børnepsykiatrien

PPR indhenter således de fornødne oplysninger om barnet og familiens samlede situation.

Når denne indledende kommunikation har godtgjort, at et forløb på SFH er den rette foranstaltning for såvel barnet som dets forældre, træffer PPR aftale med SFH om et konkret visitationsmøde, som indkaldes af SFH.

PPR forsyner forud for visitationsmødet SFH med relevant skriftligt materiale om barnet og dets familiemæssige situation. Af materialet skal det fremgå hvilket formål der er med foranstaltningen og baggrunden herfor, som forældrene har underskrevet.

SFH sørger for, at de involverede parter forud for visitationsmødet modtager det skriftlige materiale.

I visitationsmødet deltager

- PPR's psykolog
- En repræsentant fra barnets skole/daginstitution
- Familiecentrets rådgiver
- SFH's leder
- Kontaktperson + kontaktlærer fra SFH
- Sektor kultur, Fritid & Familiers børn – og ungekonsulent
- PPR's pædagogiske konsulent

Visitationsmødet bruges til en samlet, tværfaglig belysning af barnets og familiens situation – og udgør SFH's grundlag for stillingstagen til om SFH vil kunne hjælpe barnet og dets familie og til grundlag for overvejelser og tilrettelæggelse af den specifikke indsats i forhold til barn og familie – ligesom det afklares, hvornår barnet og familien kan starte.

Efter visitationsmødet tager PPR's psykolog kontakt til familien og informere dem om at barnet og familien kan starte på SFH og at SFH vil kontakte dem for nærmere aftaler.

PPR meddeler herefter Familiecentret at foranstaltningen vil blive iværksat og Familiecentret sikrer bevillingsmæssig dækning i henhold til Lov om Social Service § 40 stk. 2., nr. 3 for den del der drejer sig om familiebehandling.

SFH kontakter familien, præsenterer sig og påbegynder det motiverende arbejde og barnets starter i heldagstilbudet – skole og behandling.

Efter 1-2 måneder, hvor familien og SFH har lært hinanden at kende, afholdes et indledende møde med følgende indhold:

- Den første tid på SFH
- Baggrunden for, at det ”professionelle system” har fundet det hensigtsmæssig at give barnet og familien tilbuddet.
- Afklaring af specifikke spørgsmål
- Information om de enkeltes rolle og funktion

Deltagere:

- Barnet og dets forældre (forældremyndighedsindehaveren)
- SFH's leder.

- PPR's psykolog
- Socialrådgiver fra Familiecenteret

PPR's psykolog er herefter i samarbejde med SFH ansvarlig for den løbende opfølgning på foranstaltningen og sikrer i denne sammenhæng at Familiecentrets rådgiver løbende inddrages i evalueringsmøder (status) og møder i forbindelse med ophør og/eller ændringer i foranstaltningen. Som en del af skole- og behandlingsforløbet indkalder SFH til evalueringsmøder hver 4. måned.

Ovenstående visitationsprocedure evalueres, når ordningen er afprøvet i et forløb af 12. måneder.

Struktur i et forløb på Skole- og Familiehuset

Indledende fase:

- Med udgangspunkt i aftaler truffet på forbesøget og forældrenes accept af at indgå i et samarbejde omkring deres barn, påbegyndes det videre motiverende arbejde, som vil tage udgangspunkt i forældrenes ønsker og behov samt i det formål som henvisningen er sket på.
- Det primære i den indledende fase, hvor tidsrammen vil blive individuel, vil være at opbygge en bæredygtig og tillidsfuld kontakt som afsæt for det videre forløb.
- Samtidig med motivationsarbejde med forældrene, starter barnet sin skolegang m.v. på Skole- og Familiehuset.

Udviklingsfasen:

- Behandlingsperioden indledes med et indskrivningsmøde, hvor det aftales med forældrene hvilke relevante familiemedlemmer der deltager.
- Behandlingsperioden længde er individuelt behovsbestemt ud fra opnåede resultater. De løbende 4. måneders evalueringsmøder er vurderende og besluttende i forhold til det fremtidige perspektiv

Afsluttende fase:

- o Afslutningsplan med et forløb på to måneder udarbejdes på det evalueringsmøde, hvor behandlingen vurderes at være færdig, I afslutningsfasen er barnet/familien fuldt indskrevet på Skole- og familiehuset
- o Den afsluttende plan kan endvidere indeholde en opfølgende periode, hvor Skole- og Familiehuset følger op i skolen med en konsultativ funktion og i forhold til samspillet i familien (efterbehandling). Den opfølgende periodens længde er individuelt vurderet ud fra behov og ønsker fra forældrene og skolen, og Skole- familiecentrets faglige vurdering. Barnet/familien er i denne periode delvist indskrevet på Skole- og Familiehuset. Den enkelte plan er afgørende for indskrivningsgraden i såvel skole- som behandlingsdelen.

Udslusning til folkeskolen foregår i et tæt samarbejde med PPR

Daglig struktur

Undervisningen foregår daglig ugens 4 første hverdage i tidsrummet kl. 08.30 – 13.30 og fredag fra kl. 08.30 – 12.00.

Behandlingen forgår som udgangspunkt på ugens hverdage i tidsrummet:

- mandage 09.00 – 16.00
- tirsdage 09.00 – 16.00
- onsdage 09.00 – 16.00
- torsdage 09.00 – 13.00
- fredage fri

Dagene vil blive tilrettelagt med vekslende aktiviteter, som beskrevet under metoder, og ud fra den/de aftaler der indgås med forældrene. Arbejdet vil foregå enten på Skole- og Familiehuset, i familiens hjem og eller en kombination.

Barnets behov for behandling på Skole- og Familiehuset ud over undervisningen, tilrettelægges individuelt. Ligeledes tilrettelægges barnets tilknytning til skolefritidsordning eller andre tilbud individuelt og ud fra forældrenes arbejdsmæssige situation.

Torsdag eftermiddag og fredage anvendes til opfølgning, interne møder, evaluerings- og samarbejds møder, faglig udvikling, supervision skriftligt arbejde m.v.

Personalenormering behandling

1/2 leder
1 stedfortræder - pædagog
2 familiepædagoger

Medarbejderne skal/vil besidde kvalifikationer personligt og fagligt der sikrer at de kan indgå i en relevant kontakt med forældrene og børnene og at de er i stand til at skabe en udviklende proces i familierne. Den faglige grunduddannelse er ikke afgørende, og det vil blive tilstræbt at sammensætte medarbejdergruppen således at flere relevante grunduddannelser er repræsenteret.

Faglig udvikling

Lederen forestår, i samarbejde med Ungdommens Vel, at personalet får den fornødne uddannelse, viden og indsigt samt supervision. Ide og værdigrundlag samt metoder i nærværende koncept er grundlaget for det faglige afsæt i hverdagen. Herunder de kvalifikationer det fordres for at de enkelte forældre og børn udvikler sig, og at der sker en udvikling i familien samlet.

Den faglige udvikling vil ske via kursus- og uddannelsesvirksomhed, supervision og medarbejderudviklingssamtaler. Kursus- og uddannelsesvirksomheden vil langt overvejende være for den samlede personalegruppe. Personalet er forpligtiget til at deltage i kurser, uddannelse, supervision m.v..

Fysiske rammer

Skole- og Familiehuset er placeret i en nedlagt land ejendom i Tjæreborg, indeholdende lokaler til skoledelen og behandlingsdelen samt en have til udeaktiviteter

Organisation

Skole- og Familiehuset er tilknyttet Ungdommens Vel og er således en foreningsejet institution, med selvstændig ledelse.

For skoledelens vedkommende er der indgået driftsoverenskomst med Esbjerg Kommune

Økonomi og betalingsbetingelser

Der udarbejdes et budget indeholdende omkostninger til behandlingsdelen. Betalinger sker hver den 1. i måneden forud.

Eventuel tolkebistand og eventuel taxakørsel til børnenes fritidstilbud er ikke indeholdt i budgettet. Dette faktureres særskilt efter behov/bevilling.

For efterbehandlingsdelen aftales pris i hvert enkelt tilfælde. Prisen vil blive udregnet ud fra indhold og omfang af efterbehandlingen

Ved eventuelle andre ydelser/tilbud der ligger udenfor nærværende koncepts indhold, udregnes ligeledes en pris for dette.

Antallet af pladser

Normeringen er 9 børn og deres forældre. I den afsluttende fase (efterbehandlingen) for den enkelte familie, vil der blive startet indledende fase med ny(e) familie.

Referencegruppe

For at sikre en kontinuerlig opfølgning af samarbejdet, koordinering, erfaringsopsamling og udviklingstendenser imellem Esbjerg Kommune og Ungdommens Vel/Skole- og Familiehuset etableres en referencegruppe, bestående af:

- o Børne- og ungekonsulenten Esbjerg Kommune
- o Pædagogisk konsulent PPR Esbjerg Kommune
- o Lederen af Skole- og Familiehuset
- o Udviklingskonsulenten Ungdommens Vel

Referencegruppens kommissorium beskrives nærmere i et samarbejde med Esbjerg Kommune.

Gældende fra den 1. august 2004